

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van (datum), tot wijziging van het Reglement rijbewijzen ten behoeve van het aanwijzen van openbaarvervoerbedrijven waarvoor buitengewoon opsporingsambtenaren werkzaam zijn als rechtspersonen waaraan gegevens uit het rijbewijzenregister kunnen worden verstrekt

(KetenID WGK027941)

Op de voordracht van Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat van ... nr. IenW/BSK-2025/133109, Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Gelet op artikel 127, vierde lid, van de Wegenverkeerswet 1994;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van ... , nr. ...);
Gezien het nader rapport van Onze Minister van [datum], nr. IenW/BSK- ,
Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Aan artikel 156 van het Reglement rijbewijzen wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel c door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. vervoerders als bedoeld in artikel 1 van de Wet personenvervoer 2000 waarvoor buitengewoon opsporingsambtenaren als bedoeld in artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering werkzaam zijn, ten behoeve van de identificatie van een staande gehouden persoon.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt inwerking met ingang van PM.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Robert Tieman

CONCEPT

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemene toelichting

1. Inleiding

Dit besluit wijzigt het Reglement rijbewijzen om het mogelijk maken dat buitengewoon opsporingsambtenaren (hierna: boa's) die werkzaam zijn voor openbaarvervoerbedrijven (hierna: ov-boa's) in bepaalde gevallen gegevens uit het rijbewijzenregister kunnen opvragen. Met de wijziging worden de openbaarvervoerbedrijven op grond van artikel 127, vierde lid, van de Wegenverkeerswet 1994 (hierna: de wet) aangewezen als instanties aan wie ten behoeve van de identificatie van een staande gehouden persoon door een ov-boa gegevens kunnen worden verstrekt. In de met dit wijzigingsbesluit samenhangende wijziging van de Regeling verstrekking van gegevens uit het rijbewijzenregister is bepaald dat het gaat om het opvragen van de pasfoto van een staande gehouden persoon en onder welke voorwaarden de pasfoto door de Dienst Wegverkeer (hierna: RDW) wordt verstrekt.

2. Hoofdpijnen van het besluit

2.1 Aanleiding en achtergrond

Openbaarvervoerbedrijven, zoals NS en HTM, hebben boa's in dienst. Deze ov-boa's bewaken de veiligheid op de treinen, trams, de stations en haltes. Zij handhaven de wet- en regelgeving en de huisregels van het betreffende ov-bedrijf. Zij spreken mensen zo nodig aan op hun gedrag. Indien noodzakelijk geven zij een aanwijzing, leggen zij een boete op of houden personen aan.

De ov-boa is in bezoldigde dienst van een ov-bedrijf of overheidsinstantie en is belast met de opsporing van strafbare feiten binnen het domein openbaar vervoer. In de bijlage bij de Regeling domeinlijsten buitengewoon opsporingsambtenaar (domeinlijst) zijn de wetten of strafbare feiten opgenomen waarvoor de boa in het openbaar vervoer opsporingsbevoegdheid heeft. Hiertoe behoren onder meer de Wet personenvervoer 2000 en het Besluit personenvervoer 2000. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om zwartrijden of verstoring van de openbare orde. Ook een aantal bepalingen uit het Wetboek van Strafrecht (hierna: WvSr) is in de domeinlijst van het domein Openbaar Vervoer opgenomen. Het gaat dan onder meer om bedreiging (artikel 285 WvSr) en vernieling (artikel 350 WvSr).

Als een persoon die vanwege een (vermoedelijk) gepleegd strafbaar feit is staande gehouden (hierna: overtreder) meewerkt en zichzelf identificeert met een identiteitsbewijs, is er geen probleem met de identificatie. Ook wanneer de identificatie plaatsvindt op één van de andere wijzen die de boa's als alternatief toepassen – zoals het laten brengen van een identiteitsbewijs of het op een andere manier vaststellen van de identiteit – levert dit geen problemen op. Er ontstaat wel een probleem als iemand niet kan meewerken aan identificatie, omdat hij geen identiteitsbewijs bij zich heeft en alternatieve manieren van identiteitsvaststelling geen uitkomst bieden. In dat geval moet de politie het gezichtsprofiel van de overtreder vergelijken met een (pas)foto van deze persoon uit één van de registers waartoe de politie toegang heeft, waaronder het rijbewijzenregister om de persoon te identificeren. Indien de politie niet ter plaatse komt, moet de boa de overtreder laten gaan of overgaan tot aanhouding en de persoon meenemen naar het politiebureau voor een uitgebreider identiteitsonderzoek. Dit is voor lichtere vergrijpen niet proportioneel voor de betrokken persoon, de ov-boa en de politie en kost veel capaciteit. Als de ov-boa met een staande gehouden persoon moeten

wachten op de komst van de politie, is er een grotere kans dat de situatie escaleert. Ov-bedrijven hebben daarom verzocht om ov-boa's toegang te verlenen tot de pasfoto in het rijbewijsregister, ter identificatie van een staande gehouden persoon. Dit verzoek heeft de instemming van de politie en het Openbaar Ministerie. Met de toegang tot de pasfoto in het rijbewijsregister kan politieassistentie zoals hiervoor beschreven voorkomen worden. Mede vanuit het perspectief van persoonlijke veiligheid van de ov-boa is het belangrijk om de periode met onzekerheid over de identiteit zo kort mogelijk te houden. Een snellere en eenvoudiger identiteitsvaststelling draagt daarom bij aan verschillende maatschappelijke belangen, zoals verbeteren van de veiligheid in de openbare ruimte en het openbaar vervoer, een efficiëntere opsporing van strafbare feiten en een toegenomen veilige taakuitvoering van de ov-boa.

Het bovengenoemde knelpunt speelt ook voor boa's werkzaam voor overheidsorganen in de domeinen I (Openbare ruimte), II (Milieu, welzijn en infrastructuur) en IV (Openbaar vervoer), omdat (een deel van) deze boa's in de openbare ruimte, in openbare buitengebieden en het openbaar vervoer opereren en daar tegen dezelfde problemen met identificatie aanlopen. Ook gemeenten hebben verzocht om toegang tot de pasfoto in het rijbewijsregister.

Naar aanleiding van een eerdere toezegging en een ingediende motie heeft de toenmalige Minister van Justitie en Veiligheid (hierna: JenV) in een Kamerbrief¹ laten weten dat de toegang tot de pasfoto in het rijbewijsregister voor boa's zou worden geregeld onder voorbehoud van uitvoerbaarheid, zodat zij op dezelfde wijze als de politie de identiteit van een staande gehouden persoon kunnen vaststellen. In de Kamerbrief² hebben de Minister en Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat aangegeven dat – vanwege het grote belang – het proces versneld zou worden uitgevoerd. Hierbij is meegenomen dat de Tweede Kamer de regering door middel van moties heeft opgeroepen om een effectieve en zelfstandige identiteitscontrole door boa's zo snel mogelijk te realiseren. Zoals in de brief is vermeld, is besloten dat de realisatie van de toegang tot de pasfoto ov-boa's parallel te laten lopen aan het traject voor boa's werkzaam voor publieke werkgevers.

2.2 Inhoud van het besluit

Dit besluit maakt het - in samenhang met de wijziging van de Regeling gegevensverstrekking uit het rijbewijsregister - mogelijk dat ov-boa's de pasfoto uit het rijbewijsregister kunnen raadplegen. Met de toegang tot het rijbewijsregister kunnen ov-boa's op een betrouwbare manier zelfstandig de identiteit aan de hand van de pasfoto in het rijbewijsregister vaststellen en hun wettelijke taak uitvoeren. De ov-boa is wettelijk verplicht om de identiteit van een burger vast te stellen en dient te beschikken over de informatie die daarvoor nodig is.

Ov-bedrijven geven aan dat toegang tot pasfoto's hun identiteitschecks versnelt en zo de veiligheid in het openbaar vervoer verbetert. Dit zou ook de inzetbaarheid van ov-boa's vergroten, die nu vaak op politie wachten. Het doel van de toegang tot het rijbewijsregister is het percentage assistentieverzoeken voor identiteitscontroles te verlagen. Een snellere en eenvoudiger identiteitsvaststelling in het openbaar vervoer draagt daarom bij aan verschillende maatschappelijke belangen, zoals meer veiligheid in de openbare ruimte, een efficiëntere opsporing van strafbare feiten en een toegenomen veilige taakuitvoering van de ov-boa.

¹ Kamerstukken II 2021/22, 29 628, nr. 1099.

² Kamerstukken II 2024/25, 28 642, nr. 112.

Het rijbewijzenregister bevat de gegevens van alle rijbewijshouders in Nederland. Dit register omvat onder andere de pasfoto, het burgerservicenummer (hierna: BSN) en informatie over rijvaardigheid. De RDW is beheerder van het rijbewijzenregister en is verantwoordelijk voor het verstrekken van gegevens uit dat register aan degenen die daaruit op grond van de Wegenverkeerswet 1994 gegevens mogen ontvangen.

Deze aanwijzing van de ov-bedrijven maakt het op zichzelf niet mogelijk om persoonsgegevens uit het rijbewijzenregister op te vragen. Voordat dat mogelijk is moeten op grond van artikel 127, zevende lid, van de wet bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld met betrekking tot de te verstrekken gegevens, de wijze van verstrekking van die gegevens, en kunnen voorwaarden worden verbonden aan de verstrekking van die gegevens. De Regeling gegevensverstrekking uit het rijbewijzenregister, dat is gebaseerd op artikel 127, zevende lid, van de wet, bepaalt in artikel 3 dat de verstrekking van gegevens uitsluitend plaatsvindt overeenkomstig de in paragraaf 3 van die regeling opgenomen bepalingen. Zonder nadere uitwerking van de bevoegdheid op grond van het eerste lid respectievelijk het tweede lid van artikel 127 van de wet kunnen dus geen persoonsgegevens door de RDW worden verstrekt. Parallel aan de totstandkoming van onderhavig wijzigingsbesluit is een wijziging van de Regeling gegevensverstrekking uit het rijbewijzenregister voorbereid. In die ministeriële regeling wordt de toegang voor overheidsorganen en ov-bedrijven geregeld door te bepalen:

- welke boa's het betreft;
- dat het gaat om de verstrekking van de pasfoto van de overtreder;
- dat verstrekking alleen plaatsvindt voor zover de identiteit niet op een andere manier kan worden vastgesteld;
- dat verstrekking van de pasfoto alleen plaatsvindt na opgave van het BSN en de geboortedatum van de overtreder.

2.3 Overwogen alternatieven

Door het ministerie van JenV is onderzoek verricht naar alternatieve methoden die hetzelfde doel kunnen dienen. Daarbij is gekeken naar (1) ontsluiting van andere registers ten behoeve van de identiteitsvaststelling, (2) het toevoegen van pasfoto's aan bestaande registers, (3) het gebruikmaken van digitale identiteitsbewijzen en (4) toegang tot foto's door systemen van politie en boa op elkaar aan te laten sluiten

Ad (1)

- Basisvoorziening Handhaving (BVH)

De Basisvoorziening Handhaving (BVH) is een informatiesysteem dat door de politie wordt gebruikt voor de basispolitiezorg. Het stelt politiemedewerkers in staat incidenten te registreren, aangiftes op te nemen en strafdossiers op te stellen. Directe toegang tot de BVH voor boa's is echter niet mogelijk, aangezien zij slechts toegang mogen hebben tot de gegevens die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun specifieke taak.

- Strafrechtken database (SKDB)

De SKDB bevat onder meer pasfoto's en valt onder de reikwijdte van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens. Gegevens uit de SKDB mogen uitsluitend worden gebruikt in de gevallen en omstandigheden zoals beschreven in het Protocol Identiteitsvaststelling Strafrechtken, en alleen ter identificatie of verificatie van verdachten binnen het strafproces. In beginsel mogen deze gegevens niet worden geraadpleegd ten behoeve van identificatie aan het begin van het strafproces (zoals bij een staandehouding), maar uitsluitend ter verificatie in een later stadium, bijvoorbeeld bij in verzekeringstelling. Voor

identificatie bij aanvang van het strafproces dient de procedure van artikel 27a WvSv te worden gevolgd. Voor een eventuele uitbreiding van toegang tot gegevens uit het SKDB is een wetswijziging nodig.

Binnen het Ministerie van Justitie en Veiligheid en met de Justitiële Informatiedienst is in 2025 een verkenning gestart. Binnen deze verkenning wordt gezien hoe de noodzaak van het gebruik van foto's en andere gegevens die in de strafrechtsketendatabank zijn verwerkt, voor een goede vervulling van de taak van de boa, zich verhoudt tot de aard van deze databank en de daarin opgenomen gegevens. Er kan niet op mogelijke uitkomsten van de verkenning worden vooruitgelopen.

- Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV)

De BVV is het centrale informatiesysteem in de vreemdelingenketen en bevat basisgegevens, waaronder pasfoto's, van vreemdelingen in Nederland. Hoewel de BVV een oplossing zou kunnen bieden in gevallen waarin staande gehouden personen geen identiteitsbewijs of rijbewijs bij zich hebben, levert de toegang tot dit register geen minder ingrijpend alternatief op. Momenteel wordt gekeken naar mogelijkheden om de BVV te ontsluiten voor boa's om op gelijke wijze als via het rijbewijsregister de identiteit van vreemdelingen die geregistreerd zijn vast te kunnen stellen.

- Basisregistratie Personen (BRP)

Sinds 2021 kunnen boa's in dienst van privaatrechtelijke rechtspersonen, mits hun werkgever hiervoor toestemming heeft verkregen, systematisch de BRP raadplegen. Dit register bevat persoonsgegevens van burgers, maar geen pasfoto's. Dit register is een belangrijk hulpmiddel bij het vaststellen van iemands identiteit door de algemene persoonsinformatie die via het register beschikbaar is, maar is toegang tot een aanvullende bron zoals het rijbewijsregister nodig waarin wel pasfoto's staan. Voor boa's in dienst van overheidsorganen verloopt autorisatie voor de BRP via het overheidsorgaan.

- Register Niet-Ingezetenen (RNI)

Personen die niet of korter dan vier maanden in Nederland wonen, kunnen zich laten registreren als niet-ingezetene in het Register Niet-Ingezetenen (RNI). De RNI is onderdeel van de BRP. In de RNI staan geen pasfoto's. Daarnaast is het registreren in het RNI geen verplichting, waardoor de toegang hiertoe – indien er wel pasfoto's in stonden – bij een staandehouding slechts in zeer beperkte mate zal leiden tot een zelfstandige identiteitsvaststelling door de boa.

- Basisregister Reisdocumenten (BRD)

Het Basisregister Reisdocumenten (BRD) bevat informatie over reisdocumenten, zoals paspoorten en identiteitskaarten. Het BRD kent geen centrale opslag waar biometrische gegevens (gezichtsoptname en handtekening) van de houder in worden opgeslagen. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor de gegevensverwerking in het BRD. De verwerking van de biometrische gegevens van reisdocumenten, waaronder de opslag ervan, is decentraal belegd bij alle gemeenten en andere uitvoerende instanties.

- iDIN

iDIN is een digitale identificatiedienst van banken. Het benutten van iDIN voor de identiteitsvaststelling wordt momenteel onderzocht. iDIN geeft toegang tot algemene informatie, maar bevat geen pasfoto. iDIN wordt wel gezien als een betrouwbare bron. iDIN wordt derhalve gezien als een ondersteunend middel bij de vaststelling van iemands identiteit.

Ad (2)

Bovengenoemde registers, zoals de BRP, het RNI en het BRD, bevatten geen pasfoto's. Een mogelijke beleidsoptie is het toevoegen van pasfoto's en ze centraal op te slaan in deze registers. Het creëren van een centraal register voor pasfoto's brengt echter aanzienlijke privacyrisico's met zich mee, gezien de gevoeligheid van biometrische gegevens en de strikte eisen die aan de bescherming van deze gegevens worden gesteld. Voor reisdocumenten is een centraal register met biometrische gegevens eerder beoogd. De Autoriteit Persoonsgegevens heeft zich daar geen voorstander van getoond, gelet op de grote privacyrisico's.³ In het geval van de BRP leidt het toevoegen van pasfoto's tot een centrale database met biometrische gegevens en veel andere persoonsgegevens, van meer dan 20 miljoen personen. De BRP is uitdrukkelijk bedoeld voor breder gebruik van de authentieke gegevens die erin staan (principe van eenmalig uitvragen, meervoudig gebruik). Hiermee zouden potentieel veel overheids- en semi-overheidspartijen (en daarmee individuen) toegang krijgen tot deze gevoelige gegevens. Dit is niet wenselijk. Daarnaast is er een meer praktisch probleem: de overheid beschikt niet over de pasfoto's – via de reisdocumentensystemen – van alle in de BRP (incl. RNI) ingeschreven personen, waaronder personen met een niet-Nederlandse nationaliteit.

Ad (3)

- ID-wallet/eIDAS

De ID-wallet is een digitale applicatie waarmee burgers hun persoonsgegevens en overige bewijzen over zichzelf kunnen opslaan en gebruiken. Naar verwachting kunnen Nederlanders vanaf eind 2026 beschikken over een erkende ID-wallet onder de herziene eIDAS-verordening. Deze wallet stelt gebruikers in staat zich digitaal te identificeren en gegevens te delen, wat de identiteitsvaststelling door boa's vergemakkelijkt. Het gebruik van de ID-wallet zal echter niet verplicht worden gesteld en zal daarom geen oplossing bieden.

- Digitaal rijbewijs

Er is onderzocht of het mogelijk is om een digitaal rijbewijs te ontwikkelen waarmee burgers hun identiteit kunnen verifiëren via een betrouwbare app op hun mobiele telefoon. Op deze manier kan een boa met toestemming van de burger verifiëren of deze gegevens authentiek zijn, omdat iedere burger vrijwel altijd zijn telefoon bij zich heeft, in tegenstelling tot een identiteitsdocument. Hoewel deze optie mogelijk handig zou zijn, ontbreekt op dit moment de juridische grondslag voor het aanbieden van een digitaal rijbewijs. Een digitaal rijbewijs als identificatiemiddel wordt door de Europese Commissie ontwikkeld, maar dit zal naar verwachting pas over vier jaar of langer beschikbaar zijn. Gezien de urgentie van de problematiek wordt het niet wenselijk geacht om hiervoor meerdere jaren te wachten.

Ad (4)

Voor de uitvoering van de politietaak heeft de politie reeds toegang tot verschillende registers met pasfoto's, zoals het rijbewijzenregister, de BVV en de SKDB. Onderzocht is of deze gegevens door de politie beschikbaar gesteld kunnen worden aan boa's, bijvoorbeeld via het Real-Time Intelligence Center (RTIC) van de politie. Ook is onderzocht of het mogelijk is om politiegegevens direct en automatisch via een app aan boa's te verstrekken, zonder tussenkomst van het RTIC. Het is echter juridisch niet toegestaan dat de politie externe bronnen, zoals het rijbewijzenregister, raadpleegt om

³ Zie hiervoor [Advies wijziging Paspoortwet \(centrale database\) | Autoriteit Persoonsgegevens](#).

deze gegevens voor derden, zoals boa's, beschikbaar te stellen. Het raadplegen van externe registers en databanken is uitsluitend toegestaan wanneer de politie uitvoering geeft aan haar eigen politietaak. De oplossing ligt daarom in het mogelijk maken van een zelfstandige bevraging van deze registers door de boa's, zonder tussenkomst van de politie.

Gegevens uit politiesystemen, zoals het BVH, kunnen op basis van artikel 15 van de Wet politiegegevens (Wpg)⁴ mogelijk ter beschikking worden gesteld aan de boa's. Het gaat dan niet alleen om het ter beschikking stellen van politiegegevens door politie aan boa, maar ook vice versa. Deze optie zou echter extra politiecapaciteit vereisen voor de identiteitsvaststelling, wat ongewenst is.

Conclusie

Concluderend zijn er momenteel geen minder ingrijpende alternatieven die de identiteitsvaststelling even effectief kunnen ondersteunen dan toegang tot het rijbewijsregister. Wel moet de maatregel zo beperkt mogelijk worden gehouden. Deze beperking is geregeld in de (gewijzigde) Regeling gegevensverstrekking uit het rijbewijsregister.

4. Verhouding tot andere regelgeving

4.1. Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar, Regeling domeinlijsten buitengewoon opsporingsambtenaar en Beleidsregels buitengewoon opsporingsambtenaar

Boa's worden door de Minister van JenV bij wijze van een akte op grond van artikel 142 WvS aangewezen om strafbare feiten op te sporen, ten behoeve van de uitvoering van hun wettelijke taak. In het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar staan de regels uitgewerkt ter uitvoering van artikel 142 WvS, bijvoorbeeld over de bekwaamheid en betrouwbaarheid, de beëdiging, de instructie (onder andere legitimatiebewijs en zichtbaar insigne van de boa) en het toezicht op de boa. In de Beleidsregels buitengewoon opsporingsambtenaar en de Regeling domeinlijsten buitengewoon opsporingsambtenaar is onder andere de beperkte opsporingsbevoegdheid van de boa nader uitgewerkt. De door de Minister van JenV verleende akte van opsporingsbevoegdheid strekt zich uitsluitend uit tot de in de akte aangeduide strafbare feiten, waarbij wordt verwezen naar één domein. Een boa kan voor één domein een akte van opsporingsbevoegdheid hebben. De zes domeinen hebben bijbehorende domeinlijsten, waarin de strafbare feiten staan benoemd die een boa mag opsporen. Deze domeinlijsten zijn als bijlagen opgenomen in de Regeling domeinlijsten buitengewoon opsporingsambtenaar. De boa is kortom bevoegd om de identiteit van een staande gehouden persoon vast te stellen, enkel in het geval van overtreding van de strafbare feiten uit de domeinlijst waarvoor de betreffende boa is aangewezen.

4.2 Algemene verordening gegevensbescherming en Wet politiegegevens

Voor de verwerking van bijzondere persoonsgegevens ten behoeve van de identiteitsvaststelling is een verwerkingsgrondslag nodig. De verwerkingsgrondslag voor boa's is geregeld in de Wet politiegegevens (Wpg) in samenhang met artikel 2 van het Besluit politiegegevens buitengewoon opsporingsambtenaren (BpgBoa). In Europa geldt de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)⁵ voor de verwerking van

⁴ Stb. 2007, 300.

⁵ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PbEU 2016, L 119).

persoonsgegevens. Voor gegevens die worden verwerkt voor de opsporing en vervolging van strafbare feiten is Europese richtlijn (EU) 2016/680⁶ van toepassing, die in nationale wetgeving is geïmplementeerd in onder meer de Wpg. In artikel 2 van de BpgBoa is geregeld dat de Wpg grotendeels van toepassing is op verwerkingen door boa's. De gegevens die de boa als opsporingsambtenaar verwerkt, vallen zodoende onder de Wpg.⁷

De boa mag zowel gewone als bijzondere persoonsgegevens verwerken voor zijn taak. De verwerkingsgrondslag voor gewone persoonsgegevens is geregeld in de artikelen 2, 3 en 8 Wpg, in samenhang met artikel 2 BpgBoa. De verwerkingsgrondslag voor bijzondere persoonsgegevens staat in artikel 5 Wpg, in samenhang met artikel 2 BpgBoa. Op basis hiervan hebben personen die onder de Wpgvallen (waaronder de boa) het recht om bijzondere persoonsgegevens te verwerken. De voorwaarden daarvoor zijn dat:

- de gegevensverwerking onvermijdelijk is voor het doel van de verwerking (in casu het vaststellen van de identiteit bij de handhaving van de in de domeinlijst genoemde strafbare feiten, indien dit niet op andere wijze mogelijk is);
- de bijzondere persoonsgegevens verwerkt worden naast andere gegevens over de persoon (er mag geen registratie zijn van alleen bijzondere persoonsgegevens);
- de gegevens afdoende zijn beveiligd.

In het kader van de totstandkoming van dit wijzigingsbesluit en de bijbehorende wijziging van de Regeling gegevensverstrekking uit het rijbewijzenregister is door het ministerie van JenV een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (data protection impact assessment; DPIA) uitgevoerd. Omdat de specificering van de persoonsgegevens (pasfoto) en de voorwaarden waaronder die worden verstrekt, is bepaald in de wijzigingsregeling, wordt voor de bevindingen uit de DPIA verwezen naar de toelichting bij die regeling.

5. Uitvoering en handhaving

In samenhang met de Regeling gegevensverstrekking zorgt dit besluit ervoor dat de ov-boa een extra (laatste) middel tot zijn beschikking heeft bij de identiteitsvaststelling van een staande gehouden persoon. De ov-boa zal altijd bij afwezigheid van een identiteitsbewijs op andere reguliere manieren de persoon proberen te identificeren. Indien dat niet mogelijk is, zal de boa het rijbewijzenregister raadplegen via de applicatie die de ov-boa gebruikt. In de applicatie vult de ov-boa het BSN en de geboortedatum in van de staande gehouden persoon. De ov-boa wordt vervolgens de bijbehorende pasfoto uit het rijbewijzenregister getoond als aan de betrokken persoon een Nederlands rijbewijs is afgegeven.

De gegevensverstrekking vindt plaats op de door de RDW bepaalde wijze (zie artikel 127 van de wet). Om toegang te krijgen tot het rijbewijzenregister, zullen de werkgevers van ov-boa's hiervoor een verzoek moeten indienen bij de RDW. Vervolgens verleent de

⁶ Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (PbEU 2016, L 119).

⁷ De verwerking bij de RDW valt onder de AVG. Op het moment dat de pasfoto wordt verwerkt door de boa komt de pasfoto in het Wpg-domein. Tijdens het 'transport' van de gegevens wijzigt het regime.

RDW door middel van aansluitvoorwaarden en/of verstrekkingvoorwaarden boa-werkgevers autorisatie voor de systematische verstrekking van de pasfoto uit het rijbewijzenregister. Hierin worden ook regels en voorwaarden vastgelegd om een correcte raadpleging van het rijbewijzenregister te waarborgen. De RDW deelt al gegevens met veel publieke overheidsinstanties en private bedrijven en hiervoor zijn reeds de benodigde ICT-systemen en waarborgen voor informatiebeveiliging ingericht. Hierbij kan in het kader van dit besluit worden aangesloten.

De werkgevers van de ov-boa's zijn verantwoordelijk voor het toezicht op een correcte bevraging van het rijbewijzenregister. Zij zullen hiervoor de nodige waarborgen moeten inbouwen, waaronder logging op persoonsniveau, actief toezicht op het juiste gebruik door ov-boa's middels een representatief aantal steekproeven, nader onderzoek bij verdachte bevragingen en optreden bij misbruik. De werkgevers van ov-boa's dienen ervoor te zorgen dat alle bevragingen van het rijbewijzenregister worden uitgevoerd conform de geldende wetgeving (AVG en Wpg). Zij maken gebruik van screening van personeel en verklaringen omtrent het gedrag en dienen te beschikken over een adequaat informatiebeveiligingsniveau. Bij vermoeden van misbruik van het systeem kunnen zowel de RDW als de werkgever van de ov-boa's de transactiegegevens delen om te controleren of een pasfoto-aanvraag rechtmatig is. Deze waarborgen worden vastgelegd in de aansluitingsvoorwaarden en/of verstrekkingvoorwaarden die de RDW aan werkgevers van ov-boa's verleent.

6. Gevolgen

De openstelling van het rijbewijzenregister voor ov-boa's heeft veel voordelen. Omdat de ov-boa zijn identiteit sneller dan voorheen kan vaststellen, is de identiteitsvaststelling efficiënter en hoeft geen beroep te worden gedaan op politiecapaciteit. Door vermindering van het risico van escalatie door het moeten wachten op politie is daarmee de sociale veiligheid gediend.

Voor de werkgevers van ov-boa's, die van de mogelijkheid tot gegevensverstrekking uit het rijbewijzenregister voor ov-boa's gebruik willen maken, leidt dit tot enige administratieve en organisatorische lasten. Als verwerkingsverantwoordelijke moeten de werkgevers van ov-boa's zaken administratief en organisatorisch inregelen. Omdat ov-boa's al toegang hebben tot (bijzondere) persoonsgegevens via andere systemen, hebben de werkgevers van ov-boa's al veel noodzakelijke maatregelen getroffen om te voldoen aan de voor hen geldende wetgeving (AVG en Wpg). Daardoor zal het aantal benodigde te nemen maatregelen voor dit nieuwe instrument (toegang tot het rijbewijzenregister) naar verwachting beperkt zijn.

De openstelling van het rijbewijzenregister voor ov-boa's leidt tot kosten voor de RDW. Het Ministerie van JenV heeft de implementatiekosten gefinancierd. De exploitatiekosten worden daarna gedekt door een geringe verhoging van de rijkskostencomponent. Bijgevolg betekent dat een doorrekening in de prijs van het rijbewijs. Uit de uitvoeringstoets van de RDW blijkt dat dit gaat om een verhoging van de rijkskostencomponent met 0,04 euro.

7. Advies en consultatie

7.1 Uitvoeringstoets RDW

De RDW heeft op het ontwerp van dit besluit een uitvoeringstoets uitgevoerd. [PM]

7.2 Internetconsultatie

Over het ontwerp van dit besluit heeft een internetconsultatie plaatsgevonden van [PM] tot en met [PM]. Er zijn in totaal [PM] reacties ontvangen, hiervan zijn er [PM] openbaar. Indieners zijn [PM indieners]. De belangrijkste opmerkingen betreffen [PM].

7.3 Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR)

Het ontwerp van dit besluit is ter toetsing voorgelegd aan ATR. [PM]

7.4 Autoriteit Persoonsgegevens (AP)

Het ontwerp van dit besluit is voor advies voorgelegd aan de AP. [PM]

7.5 Voorhangprocedure

Het ontwerp van dit besluit is [PM]

8. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in overeenstemming met het beleid van vaste verandermomenten in werking met ingang van [PM]. Vanaf het moment dat dit besluit en de wijziging van de Regeling gegevensverstrekking uit het rijbewijzenregister in werking zijn getreden, kunnen de door deze regeling bedoelde boa's toegang krijgen tot de desbetreffende gegevens uit het rijbewijzenregister ten behoeve van de identificatie van personen, mits de werkgevers van die boa's zijn aangesloten door de RDW ten behoeve van de gegevensverstrekking.

II. Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

Ingevolge artikel 127, eerste lid, van de wet kunnen reeds aan overheidsorganen persoonsgegevens worden verstrekt voor zover zij aangeven deze gegevens nodig te hebben voor de uitoefening van hun publieke taak. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen op grond van artikel 127, vierde lid, van de wet andere personen of instanties worden aangewezen waaraan de RDW, in de daarbij aangegeven gevallen, desgevraagd persoonsgegevens kan verstrekken voor zover zij die voor hun taak behoeven. Aan dat lid is uitvoering gegeven in artikel 156 van het Reglement rijbewijzenregister. Onderhavig wijzigingsbesluit voegt aan dat artikel een onderdeel toe waarmee overbedrijven die boa's in dienst hebben, zijn aangewezen als (rechts)personen waaraan gegevens uit het rijbewijzenregister kunnen worden verstrekt in het geval dat nodig is voor de identificatie van een staande gehouden persoon.

Artikel II

Voor de toelichting van dit artikel wordt verwezen naar paragraaf 9 van het algemene deel van deze nota van toelichting.

Robert Tieman

CONCEPT